

AFB. XII. BRABANTSCH BINNENHUIS.

komt, heeft, op rijkeren bodem, de veeveelt voor den landbouw plaats gemaakt en dient het vak tot stapelplaats voor de veldvruchten. Zooals opgemerkt, schikken de overige huisgedeelten, de woon- en bedrijfsruimte, stallen, dorschvloer, afdeling voor de zuivelbereiding zich in weinig afwisselende orde, om het centrale vak. De stelselmatige bouwtrant van het stelphuis laat geen verspilling van ruimte toe; beheerscht door de lijn, eischt hij zuiver-doordachte, sobere versieringen. De aanzienlijker boerenwoningen toonen verfraaiingen, rechtstreeks overgenomen van stads-huizen, een enkele maal vindt men een eenvoudig snijwerk, een geliefd motief, als zwanen, in de daksporen aan de gevelspits gesneden. Frissche kleuren, blauw, groen en rood worden voornamelijk in Holland aangebracht op de daklijsten, de blinden en het overig houtwerk; de wintermist van ons nevelig land vervagen die sprekende tinten nooit geheel;

in het voorjaar juichen ze mee, in den helderen toon van de malsch-groene weiden en de smetteloos blauwe lucht weerkaats in klare waterspiegels; 's zomers verfrischen zij ons oog, verdoft van den stoffigen middag; ze herinneren er ons aan, dat de Hollandsche boer vroeger tegelijk varengast was en zijn scheepje, dat hij verdedigen moest tegen het wegbijtende water, deugdelijk in de verf zette. Wanneer wij het type boerenhuis, hier in groote trekken beschreven, elders dan in Noord-Holland, boven Amsterdam, en in Friesland gaan opspeuren, vinden wij het gezochte niet. Nu wij op bepaalde gegevens, het stelpdak b.v. letten, bemerken wij, dat het bouwkarakter van de boerenwoningen in andere landsgedeelten, van dat der Friesch-Hollandsche aanmerkelijk verschilt. Zoeken we de hofsteden van Utrecht, Noord-Brabant, Gelderland op; reizen we Nederland door, over Oost en Noord terug, dan hebben we zeer uiteenlopende modellen